

Introducció del Llibre “Junts dibuixem i cantem”

Sona bé

Vet aquí que una vegada l'Àfrica, una mestra de l'escola del Mar de Barcelona, li explicava a en Lluís, un mestre d'una escola veïna, l'Arc Iris, el treball de cooperació que estava fent l'Associació d'Amics de Diakha Madina amb una escola de Kedougou, al Senegal.

Era un treball que venia de lluny i en el qual col·laboraven moltes escoles del barri. I ara ella li explicava que volien fer un pas més. Volien que ara l'intercanvi es fes entre alumnes. Però això representava un problema: “Els alumnes de l'escola Bakary Seck parlen mandinga i francès, i els nostres, només català, castellà i una mica d'anglès”, deia l'Àfrica preocupada. En Lluís, que pensa que l'art és una bona solució per a quasi tot, ho va tenir clar de seguida: “Doncs fem servir el dibuix per comunicar-nos”, va dir il·lusionat.

I tal dit, tal fet. Ja us podeu imaginar mestres i infants, a les escoles respectives, embrancats en un projecte que, encara ara quan hi pensen, els fa posar la pell de gallina recordant els sentiments i les emocions viscudes. Perquè, amb aquest llenguatge universal que són les arts plàstiques, els alumnes de les tres escoles van tenir ocasió de conèixer una mica més unes realitats llunyanes, que cada cop se'ls feien més properes, tot compartint la visió gràfica que els uns i els altres tenien de la maternitat i la paternitat.

Però les escoles municipals són inquietes de mena, i després d'això un grup de mestres va tenir l'ocasió de viatjar fins a Kedougou. Allà van conèixer de prop i van descobrir els èxits i els problemes d'una campanya d'alfabetització que ha provocat una important falta de mestres per arribar a totes les criatures: alumnes que acaben la secundària, després d'una formació de sis mesos ja comencen a fer de mestres il·lusionats. I llavors es posen a fer classes sense llibres, sense materials i amb uns pupitres atapeïts d'infants curiosos i amb ganes d'aprendre. Van poder veure que els únics llibres que tenien en aquell moment eren els de la biblioteca i centre de recursos que l'Associació d'Amics de Diakha Madina havia instal·lat a Kedougou amb la col·laboració de l'Ajuntament de Barcelona.

I van pensar que havien de fer alguna cosa per portar més llibres a les escoles. Van pensar molt i al final van tenir una idea: podien compartir contes, dibuixar-los, imprimir-los i vendre'ls, i així podrien posar uns quants llibres de lectura a cada escola.

Tots van trobar que era una bona idea, ja que en aquell país quan es fa fosc sempre hi ha algú disposat a explicar un conte als infants a la llum de la lluna, i d'aquesta manera això serviria per poder compartir contes d'aquí i d'allà.

Tal dit tal fet. Ja teniu la Teresa i la Margalida, dues de les mestres del viatge, contant el conte d'en “Patufet”, i tots aquells infants il·lusionats amb el conte català i dibuixant, pintant i descobrint materials de treball nous.

I els senegalesos ens van regalar als catalans dues rondalles seves: “Tilo ani Karo” i “Kanakola”. En Kumera, el marit de l'Àfrica i membre de Diakha Madina, ens va ajudar a explicar-les als alumnes catalans, que, contents, les van treballar amb les seves tutores: la Margalida i la Pilar. Després les van il·lustrar amb l'ajuda de l'Àfrica i d'en Lluís, els seus mestres de plàstica. Van haver de buscar assessorament lingüístic de català, mandinga i francès, i en Ricard, en Diallanding i l'Annabel ens el van fer gustosos. Van compaginar el llibre amb l'ajuda del Franz, i un cop imprès el van presentar contents a les seves famílies i a tota la ciutat de Barcelona. Els va quedar preciós.

I van decidir muntar una paradeta a cada escola per vendre'ls. L'Institut Municipal d'Educació de Barcelona (IMEB) va dir que en volia un munt d'exemplars per fer que totes les biblioteques de les escoles de Barcelona en tinguessin un, i també per enviar-ne un a cadascuna de les escoles de Catalunya on hi haguessin alumnes senegalesos.

I llavors, amb la caravana solidària que ja tocava fer en aquell moment, i juntament amb el material escolar que recullen cada any les escoles, va sortir un bon carregament de llibres perquè els infants de Kedougou i Diaka Madina puguin gaudir dels seus contes en la seva llengua: el mandinga, en la llengua oficial del Senegal: el francès, i en una llengua que els és llunyana, però que els comença a ser familiar: el català.

I si això fos un conte, seguirien feliços i menjarien anissos, però és una història que tots plegats hem viscut i que ens ha apropiat i ens ha fet viure a totes tres escoles unes vivències inoblidables tot compartint els nostres contes. Això ha posat en funcionament la nostra curiositat, solidaritat i imaginació, i tots plegats ja no podem deixar de pensar en nous projectes d'intercanvi i cooperació.

Per això aquest any sorgeix aquests nou projecte. La Pilar, una de les mestres, va proposar que aquest curs 2008-2009 intercanviéssim cançons. A tots ens va semblar fantàstica la idea i, d'una manera similar a la dels cursos anteriors, ens vam posar a treballar en el món de la cançó.

Aquest any, l'Institut Municipal d'Educació de Barcelona s'ha implicat plenament en la proposta donant suport des del començament a aquest projecte conjunt de escoles i l'Associació d'Amics de Diakha Madina. Això ha permès ampliar la participació a altres centres. En el nou projecte hi han pogut participar catorze centres educatius, onze dels quals són de Barcelona, i tres, de Kedougou: vuit escoles d'educació primària, una de secundària i cinc de música. Això ha representat la mobilització il·lusionada dels seus equips docents i dels seus alumnes. Aquest curs han participat directament en el projecte més de sis-cents joves i infants, però fent-ho extensiu, en certa manera, a tota la comunitat educativa dels seus centres.

Tot aquest treball de descoberta mútua també ha servit per aportar un material didàctic en el qual els infants són els principals protagonistes. A totes les escoles de Kedougou i a totes les escoles rurals de Diakha Madina al Senegal els ha arribat un lot d'aquest cançoners. A Catalunya, gràcies al suport de l'IMEB, s'ha enviat aquest llibre-cançoner-CD a les més de cinc-centes escoles del nostre país que tenen infants provinents de l'Àfrica subsahariana que parlen

francès i/o mandinga. Això vol dir que uns cinc mil d'aquests infants podran trobar un llibre ben especial a la biblioteca de les seves escoles, un llibre que salta rius, mars i muntanyes amb entranyables i voladores melodies populars de dos continents.

Aquesta empatia que el projecte ha generat en els participants, cal dir que ens va transformant a tots: catalans i senegalesos, perquè ens fa viure amb més força i més il·lusió el somni compartit que ens fa creure que l'art, les cultures, les llengües i les cançons cada dia ens uneixen més a totes les persones del món.